

Силабус навчальної дисципліни
«Геологія нафти і газу»

Спеціальність	103 «Науки про Землю»
Освітня програма	Геологія нафти і газу
Освітній рівень	Перший (бакалавр)
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	2 курс, 4 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	5
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 30 год.
	Лабораторні роботи - 10 год.
	Практичні заняття - 20 год.
	Самостійна робота - 90 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Кафедра	Кафедра буріння та геології, 415ф,412ф, https://nupp.edu.ua/page/kafedra-burinnya-ta-geologii.html
Викладач (-і)	Євдошук М.І., д.г.н, професор Вольченкова А.В., ст.викладач
Контактна інформація викладача (-ів)	nning.volchenkova@nupp.edu.ua avgeo@ukr.net
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	відповідно до графіку
Мета навчальної дисципліни – формування у студентів всіх форм навчання знань з питань геологічної доцільності проведення геологорозвідувальних робіт на нафту і газ в надрах окремих територій, існуючих методів досліджень при пошуках і розвідці, а також сучасні методики, які використовуються для виявлення промислово цінних скупчень нафти і газу та їх геолого-економічну оцінку в різноманітних геологічних умовах.	
Результати вивчення навчальної дисципліни –	
ПР04	Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю.
ПР07	Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку геосфер.
ПР09	Вміти виконувати дослідження геосфер за допомогою кількісних методів аналізу.
ПР10	Аналізувати склад і будову земної кори на різних просторово-часових масштабах.
ПР12	Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи геологічних наук, зокрема геології нафти і газу.
ПР14	Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю.
ПР15	Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.
ПР17*	Визначати за геологічним розрізом потенційні місця накопичення вуглеводнів, виділення порід-колекторів; формувати вихідні дані для моделювання та прогнозування геологічних процесів за результатами розвідки.
ПР18*	Знати та розуміти методи оцінювання геолого-економічних умов родовищ паливно-енергетичної сировини; аналізу та підрахунку складу та запасів нафти і газу на основі геохімічних досліджень вуглеводнів та органічних сполук.

Передумови для навчання: Курс «Геологія нафти і газу» вивчається на базі таких дисциплін, як «Хімія», «Фізика», «Вступ до спеціальності», «Мінералогія з основами кристалографії», «Петрографія та літологія», «Структурна геологія та геокартування».

Індивідуальне завдання

Не передбачено

Зміст навчальної дисципліни

Вступ. **Тема 1.** Структура предмету.

Тема 2. Загальні поняття про каустобіоліти. Фізико-хімічна характеристика нафти і природних горючих газів.

Тема 3. Породи-колектори, природні резервуари нафти і газу.

Тема 4 Загальні поняття про поклади нафти і газу в земній корі.

Тема 5. Термобаричні умови в покладах.

Тема 6. Походження, формування та міграція нафти і газу.

Тема 7. Нафтогазогеологічне районування.

Тема 8. Нафтогазоносність України.

Тема 9. Поняття про пошук і розвідку скупчень нафти і газу.

Тема 10. Методи пошукових і розвідувальних робіт на нафту і газ.

Тема 11. Принципи розміщення свердловин при пошуково-розвідувальних роботах.

Тема 12. Особливості пошуків і розвідки для генетично різних покладів.

Сторінка курсу на платформі Moodle

<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=452>

Рекомендовані джерела

1. Актуальні проблеми нафтогазової геології. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасні проблеми нафтогазової геології», 2016, Київ. С.13- 17
2. Височанський І.В. Наукові засади пошуків несклепінних пасток вуглеводнів у Дніпровсько-Донецькому авлакогені/ І.В. Височанський. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 236 с.
3. Газовугільні родовища – джерела вуглеводневої сировини. Нафтогазова галузь України. / **Євдошук М.І.**, Бондар Г.М., Пристінська Л.А. // 2018. Вип.2. С.17-22.
4. Геолого-економічна оцінка нафтових і газових родовищ: навчальний посібник / Г. І. Рудько, І. Р. Михайлів. – Київ-Чернівці : Букрек, 2021. – 431 с.
5. Довідник з нафтогазової справи / За заг. ред. В.С. Бойка, Р.М. Кондрата, Р.С. Яремійчука. – К.: Львів, 1996. – 620 с.
6. Довгий С.О., Євдошук М.І., Коржнев М.М., Куліш Є.О., Курило М.М., Малахов І.М., Трофимчук О.М., Яковлев Є.О. Енергетично-ресурсна складова розвитку України: монографія. Київ: НІКАЦЕНТР, 2010. 263 с.
7. Досягнення та перспективи розвитку геології вугільних родовищ. Генезис вугілля залишається загадкою / **М. І. Євдошук** // Геологічний журнал.2018. № 4. С. 37-46.
8. **Євдошук М.І.**, Сокур О.М. Газогідрати Чорного моря як нетрадиційний джерело вуглеводнів. «Азово-Чорноморський полігон вивчення геодинаміки та флюїдодинаміки формування родовищ нафти і газу»: матеріали Міжнар. конф., м.Сімферополь, 2013. С. 12-15.

9. Крупський Б.Л, Гладун В.В., **Євдошук М.І.**, Павлюк М.І., Маєвський Б.Й. Наукове обґрунтування ресурсів і запасів нафтогазоперспективних об'єктів України. К.: ЕКМО, 2009. 240 с.
10. **Лукін О.Ю.** Освоєння гібридних родовищ —перспективний напрям газовидобування / О. Ю. Лукін // Доповіді Національної академії наук України. - 2018. - № 7. - С. 64-71.
11. **Лукін О.Ю.** Про нові генетичні типи порід літосфери – найважливіші фактори формування колекторів нафти і газу / О. Ю. Лукін // Тектоніка і стратиграфія. - 2016. - Вип. 43. - С. 5-18.
12. **Лукін О.Ю.** Наукове прогнозування ресурсного потенціалу території України / О. Ю. Лукін, Г. С. Пономаренко // Геологічний журнал. - 2018. - № 4. - С. 5-18.
13. Нафтогазовий потенціал Дніпровсько-Донецької западини, проблеми та шляхи ефективного його використання /М.П.Зюзькевич, **А.В.Вольченкова**, П.Т.Павленко// "Нафта-газ України - 2002", Матеріали 7-ої Між-народної конференції. Київ, 2002.
14. Нафтогазоносні провінції світу: підручник для студ. нафтогазових спец. вищих закл. освіти / Б. Й. Маєвський [и др.]; Івано-Франківський національний технічний ун-т нафти і газу. - К. : Наукова думка, 2002. - 404 с.
15. Потенціал приосової зони Дніпровсько-Донецької западини на центрально-басейновий газ та проблематика його розробки / **Ю. В. Лазєбна**, І. Г. Зезекало // Молодь: наука та інновації – 2020: Матеріали VIII Ювілейної Всеукраїнської науково-технічної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (Дніпро, 26-27 листопада 2020 року) / Ю. В. Лазєбна, І. Г. Зезекало. – Дніпро: НТУ «ДП», 2020. – (т. 8). – С. 30–32.
16. Прогнозування, пошуки та розвідка родовищ вуглеводнів. Підручник для ВНЗ / В.Г. Суярко. – Х.: Фоліо, 2015.
17. Прогнозування, пошуки та розвідка нафтових і газових родовищ. Підручник для ВНЗ / Б.Й. Маєвський, О.Є. Лозинський, В.В. Гладун, П.М. Чепіль. – К.: Наукова думка, 2004
18. Світлицький В.М. Геологічні основи та теорія пошуків і розвідки нафти і газу: Навч. посібник для ВНЗ/ В.М. Світлицький, О.Р. Стельмах, І.В. Світлицька. – К.: Інтерпрес ЛТД, 2010. – 390 с .
19. Суярко В.Г. Структурно-геохімічні критерії прогнозування скупчень вуглеводнів (на прикладі Західно-Донецького грабену)/ В.Г. Суярко, В.М. Загнітко, Г.В, Лисиченко. – К.: Салютіс, 2010. – 83 с .
20. Фазова та ізотопно-геохімічна вуглеводнева диференціація в пограничному інтервалі між осадовим чохлам і докембрійським кристалічним фундаментом / **О. Ю. Лукін** // Доповіді Національної академії наук України. - 2020. - № 9. - С. 47-52.

Система оцінювання результатів навчання:

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально 50 балів, за результатами підсумкового контролю 50 балів. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі дисципліни.

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Виконання завдань на лабораторних заняттях	15
Виконання завдань на практичних заняттях	15
РГР	20
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35 - 59	FX	незадовільно
1 - 34	F	

Політики навчальної дисципліни :

Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій, лабораторних та практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.

Підготовка до лабораторних та практичних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Рішення лабораторних завдань повинно демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на лабораторних і лекційних заняттях є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=452>